

и да разбере, какво става. Следъ нѣколко дни четата минава Дунава съ чамъ до с. Вардинъ и заминава направо за Търново. Колко надежди! Колко велики надежди!

Уви! Само надежди!

Четата бива разбита. Донасятъ въ Русчукъ главата на Стефанъ Мешо. Въ Русчукъ всички майки, чиито синове сж минали въ четата, възроптаватъ срещу баба Тонка. Наричатъ я магьосница, защото съ приказки и магии втиквала младитѣ въ кривия пжтъ.

Баба Тонка мълчи и слуша горчиви думи.

— Нека, нека! — въздъхва родолюбката. Ще дойде день и всички ще разбератъ, каква съмъ. Нека имъ е простено! И за утеха повтаря думитѣ на И. Христа: „Прссти имъ, Господи, тѣ не знаятъ, какво правятъ“... Но ето и властѣта почва да я подозира. Съ търпение баба Тонка понася всичко.

Най-сетне докарали отъ Търново нѣколцина отъ Хаджи Димитровата чета въ синджири. Между тѣхъ билъ и Ангелъ. Петра го нѣмало.

Опитва се баба Тонка да се срещне съ докаранитѣ бунтовници, но бива отблъсвана: посѣгатъ върху нея. Най-сетне, познавайки турцитѣ, тя прибѣгва до подаръци, дребни подкупи — и успѣва да се срещне. Знаейки, че срещата ѝ се следи — тя съобразява. И още при доближаване почва по турски къмъ бунтовницитѣ.

— Честито ви българско царство! Я, кажете ми вие, кой отъ васъ щѣше да бжде българскиятъ кралъ, кой вали-паша, като изгонѣхте турцитѣ? А сина си питала: пиянъ ли е билъ, когато сж го излѣгали да трѣгне по тоя кривъ пжтъ. И го упрѣква, защо не се е допиталъ до майка си по-напредъ, за да му кажела, че турското царство е благословено отъ Бога и че българитѣ сж осждени да бждатъ довѣки рая на османското царство.

Тия думи ѝ отворили вратата на тъмницата и съ хитрина могла да бжде полезна на възстаницитѣ.

Възстаницитѣ биватъ осждени на вѣчно заточение въ окови и изпратени въ Сень-Жанъ Д'Акърската крепостъ, а баба Тонка успѣва да събере помощи отъ родолюбиви българи и подпомага заминаването имъ.

Настава затишие.

Баба Тонка заживява съ тжгитѣ си по откарани синове, но и съ желаня за нови борби и възстания.

Презъ 1871. г. Ангелъ Кънчевъ успѣва да състави комитетъ въ Русчукъ. Първото заседание бива въ дома на баба Тонка. Казано ѝ е било, че кжщата ѝ ще стане домъ на тайнитѣ по